

24.9.2024

STM131:00/2021

VN/28917/2021

2024/6 HTP-JAOSTON KOKOUKSEN PÖYTÄKIRJA 24.9.2024

Aika 24.9.2024 klo 13.05-13.55

Paikka: Teams-etäkokous

Läsnä

Sirkku Saarikoski	STM, puheenjohtaja
Riitta Työläjärvi	SAK, jäsen
Piia Taxell	TTL, jäsen
Jenni Uljas	Teollisuusliitto, jäsen
Auli Rytivaara	EK, jäsen
Mirva Ojala	Kemianteollisuus, jäsen
Tanja Ylitöyrä	STM, asiantuntijasihteeri

1. Kokouksen avaus ja asialistan hyväksyminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen.

2. Hyväksytään edellisen kokouksen pöytäkirja

Edellisen kokouksen pöytäkirja hyväksyttiin.

3. Raja-arvojen perustelumuiot**- Organiset lyijy-yhdisteet / tetraetyyli- ja tetrametyyli-lyijy**

Taxell kertoi, että muistioon on lisätty edellisellä kerralla sovitun mukaisesti meluhuomautus. Datan laadun vaatimus ei täyty orgaanisten lyijy-yhdisteiden kohdalla, mutta tiedetään, että lyijy on selvästi ototoksinen aine, joten on perustelua lisätä myös orgaanisille lyijy-yhdisteille meluhuomautus. Myöhemmin orgaaniset lyijy-yhdisteet siirretään syöpäasetukseen, ja tätä ajatellen on lisätty myös huomautus, että kyse on kynnysarvottomista lisääntymisvaarallisista aineista. Puheenjohtaja kertoi, että orgaanisten lyijy-yhdisteiden arvot siirtyvät sitovina raja-arvoina valtioneuvoston asetukseen syöpäsairauden vaaraa aiheuttavista tekijöistä, kun asetus seuraavan kerran avataan. Muistio hyväksyttiin.

Keskusteltiin työhygieenikkojen hyödyntämisestä työpaikoilla. Heitä ja myös työterveyshuoltoa tulisi hyödyntää enemmän - myös tilanteissa, joissa altistutaan orgaanisille lyijy-yhdisteille. Työnantajat saavat Kela-korvausta työhygieenikoiden työstä. Toivottiin, että kun näistä asioista viestitään ja koulutetaan, voitaisiin muistuttaa työhygieenikoiden ja työterveyshuollon käytöstä. Puheenjohtaja lupasi, että pidetään asia mielessä. Taxell kertoi, että TTL:n viestinnässä nämä asiat ovat esillä.

4. HTP-asetus

Puheenjohtaja esitteli uuteen HTP-asetukseen kuuluvat materiaalit. Ne ovat jo pääosin valmiit, ja asetus on tarkoitus saada TTN:n lokakuun kokoukseen hyväksyttäväksi. Itse asetustekstiin ei ole tullut merkittäviä muutoksia, siihen on ainoastaan lisätty typpidioksidia ja typpioksidia koskevat siirtymäsäännökset. Perustelumuiotioon on koottu keskeiset muutokset eli liiteluetteloon lisätyt uudet aineet. Samoin on lisätty tietoa siitä, minkä aineiden arvoja on muutettu. Typen oksidien poikkeukset on poistettu. Taulukoissa muuttuneet

arvot on merkitty tähdellä. HTP-asetuksen johdantotekstiä on päivitetty. Haitallisiksi tunnetut pitoisuudet asetetaan yleensä nykyisin siten, että identifioidaan haitaton pitoisuus, jota suuremman pitoisuuden on arvioitu voivan aiheuttaa haittaa tai vaaraa työntekijän terveydelle. Laintarkastus oli aiemmin todennut, että lainsäädännössä ei saa olla ohjeraja-arvoja, joten sitä sanaa ei enää käytetä. Johdantoon on lisätty myös teksti, jolla selkeytetään huomautussarakkeen merkintöjä, joiden tarkoituksena on ilmaista, minä alkuaineena tai yhdisteenä aine mitataan. Ennen TTN:n käsittelyä on vielä käytävä CLP-luokitukset läpi. Ne eivät ole STM:n asetuksessa säädettävää asiaa, mutta niitä koskevaa tietoa voi pitää hyödyllisenä ja tarpeellisenä, joten ne on pidetty mukana. TTL päivittää niihin tulevat muutokset luetteloon. Tämä on tekninen muutos, joka ei estä asetuksen hyväksymistä tässä kokouksessa.

Asetus hyväksyttiin. Puheenjohtaja kertoi, että myös HTP-kirja on tulossa ja se yritetään saada julkaistua myös paperisena julkaisuna. Hän pyysi ilmoittamaan seuraavassa kokouksessa, kuinka monta kirjaa kukin haluaa. Jatkossa HTP-asetus tullaan uudistamaan harvemmin kuin kahden vuoden välein.

5. HTP-kirja

- poikkeavat työvuorot

Taxell kertoi, että poikkeavien työvuorojen vaikutuksesta raja-arvoihin keskusteltiin jaostossa muutama vuosi sitten. Tuolloin jaosto toivoi, että riippumatta työvuoron pituudesta terveyden suojelun taso säilyisi. Aineesta riippuen raja-arvoa voi olla tarpeen säätää työajan mukaan. Vuonna 2020 pohjoismainen raja-arvotyöryhmä sekä TTL olivat tekemässä tutkimusta pitkistä työvuoroista. Tultiin siihen johtopäätökseen, että pyritään säätämään raja-arvoja tarvittaessa, jos työvuoron pituus ylittää kahdeksan tuntia tai keskimääräinen viikkotyöaika ylittää 40 tuntia. Normaalisti raja-arvoja asetettaessa tausta-ajatuksena ovat kahdeksan tunnin työpäivät viitenä päivänä viikossa.

TTL oli valmistellut tämän pohjoismaisen työn pohjalta poikkeavista työvuoroista uuden tekstin HTP-kirjaan. HTP-kirjassa asiaa käsitellään lyhyesti, samaan tapaan kuin edellisessä kirjassa. Pyrkimyksenä on selkeyttää, mitä minkäkin aineen kohdalla tulee tehdä, jos työvuorot ovat poikkeavia. Tekstissä on pyritty selittämään, mitkä työajat ovat olleet arvojen asettamisen taustalla ja että jos työajat poikkeavat oletuksesta, tilannetta tulee tarkastella. Jos aine on sen tyyppinen, että raja-arvo perustuu hetkellisen pitoisuuden vaikutukseen, ei yleensä ole tarpeen korjata raja-arvoa, vaan hallita hetkellistä altistumista. Sen sijaan, jos raja-arvo perustuu kumulatiiviseen altistumiseen liittyvään vaikutukseen, on perusteltua säätää raja-arvoa, jos työaika ylittää kahdeksan tuntia päivässä tai 40 tuntia viikossa. Myös biologisten näytteiden ohjeraja-arvojen asiaa pohdittiin TTL:n hankkeessa. Koska aineet ja altistumistavat vaihtelevat, näille ei voida asettaa yleisiä korjauskertoimia.

Liitteen 8 taulukossa on annettu korjauskaavat erityyppisille altisteille ja myös esimerkkejä altisteista. Liitteessä on myös laskuesimerkkejä.

Uusi teksti hyväksyttiin ja se sisällytetään uuteen HTP-kirjaan.

6. Muut asiat

Ei ollut.

7. Seuraava kokous

Seuraava kokous pidetään ke 23.10. klo 10.00.

8. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 13.55.

Sirkku Saarikoski

puheenjohtaja

Tanja Ylitöyrä

sihteeri